

DEJAN KOLETNIK, podpredsednik združenja SZE

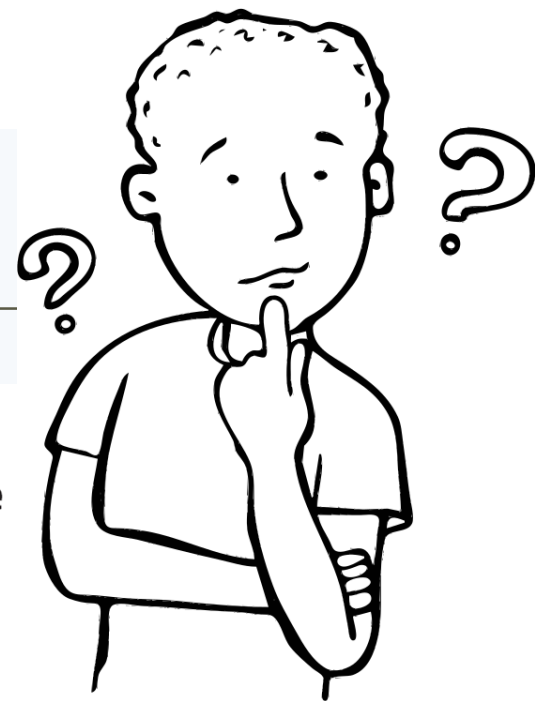

POGLED SZE NA IZPOLNJEVANJE ENERGETSKO PODNEBNIH ZAVEZ Z VIDIKA DALJINSKE ENERGETIKE

Kaj je SZE?

Slovensko združenje
za energetiko

SZE (prej SDDE) že 20 let povezuje podjetja, organizacije, institucije ter posameznike strokovnjake, ki so s svojim delom posredno ali neposredno povezani **predvsem s TERMOENERGETIKO** in ustvarja pogoje za izmenjavo strokovnih izkušenj, izobraževanj ter sodelovanje s sorodnimi strokami doma in v tujini.

Slovensko združenje
za energetiko

Organizacijska struktura SZE:

Aktivno članstvo:

Sekcija za proizvodnjo

- Termoelektrarne
- Jedrske elektrarne
- Soprodukcija
- Kotlovnice
- Proizvodnja iz OVE

Sekcija za prenos in distribucijo toplote ter plina

- Daljinsko ogrevanje
- Daljinsko hlajenje
- Prenos plina
- Distribucija plina

**Slovensko združenje
za energetiko
(SZE)**

Sekcija za rabo energije

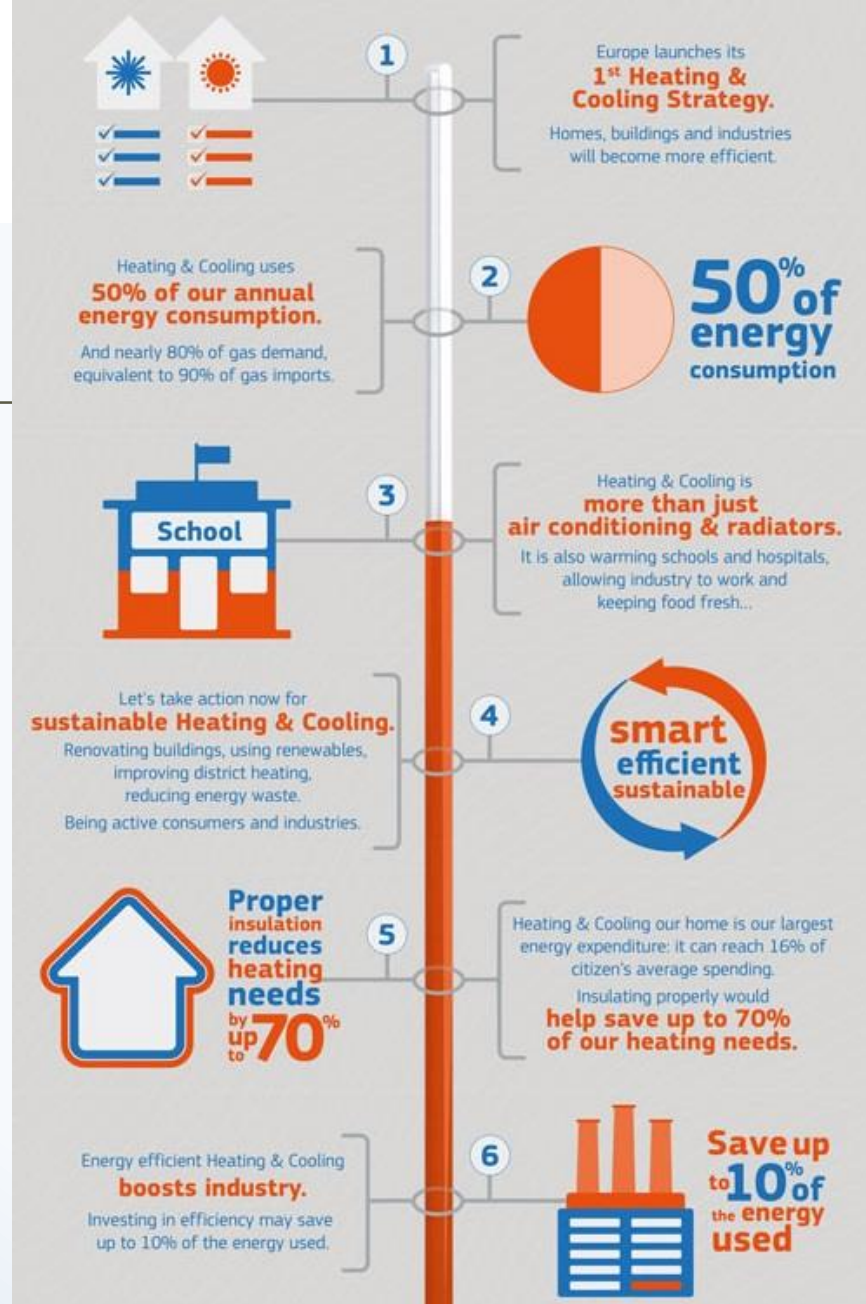
- Raba energije v stavbah
- Raba energije v industriji
- Raba energije v prometu

Sekcija za temeljna in uporabna znanja

- Termodinamika
- Prenos toplote
- Mehanika tekočin

Toplota

- Toplota je energija, ki je največ zavržemo in je bila v dosedanjih zakonodajnih dokumentih skromno omenjena in obravnavana.
- Skoraj **50 %** končne porabe energije v EU se porabi za ogrevanje in hlajenje, od tega **80%** v stavbah.
- Z izrabo odpadne toplote lahko v EU pokrivamo skoraj **100% potreb po toploti**.
- Do leta 2030 se bo število klimatskih naprav in hladilnikov **podvojilo**.
- Da bi izpolnili podnebne in energetske cilje EU za leto 2020, 2030 in 2050, **mora sektor ogrevanja in hlajenja postati zelo energetsko učinkovit** in v veliki meri zasnovan na trajnostnih virih energije.

Izzivi za daljinsko energetiko

Projekcija do 2030:

60% prebivalcev bo
živel v mestih.

Do leta 2050 bosta **dva od
treh ljudi** živel v mestu.

Mesta porabijo kar

75% svetovne energije
in proizvedejo do

50% toplogrednih
plinov.

Individualna kurišča

Izrabo lesne biomase v individualnih kuriščih je potrebno z vidika emisij omejiti in jo v čim večjem deležu preusmeriti v SPTE v kombinacijo z lokalno oskrbovanimi sistemi daljinske energetike ali visoko učinkovitimi kotli.

Vir: EK

50%
STAVB
↓
KURIŠČA
L.<1992
↓
ε
<60%

EK prepozna vlogo toplote&hladu

EK leta **2015 prvič** organizira konferenco:

„OGREVANJE IN HLAJENJE V EVROSPKI ENERGETSKI TRANZICIJI“

Cilj: ogrevanje in hlajenje mora biti del bolj integriranega in pametnega energetskega sistema EU.

Skupna poraba energije v EU pa se mora zmanjšati za približno 40% do leta 2050. Za ogrevanje in hlajenje to pomeni **skupno zmanjšanje končne porabe energije za 60%** v primerjavi z letom 2010 (Vir EK).

EK prepozna vlogo toplote&hladu

Brussels, 16.2.2016
COM(2016) 51 final

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS

An EU Strategy on Heating and Cooling

{SWD(2016) 24 final}

Potrošniki morajo biti v središču te strategije **z uporabo sodobnih tehnologij in inovativnih rešitev** za prehod na pameten, učinkovit in trajnosten sistem ogrevanja in hlajenja.

POVEZOVANJE SEKTORJEV: (elektrika+plin+toplota)

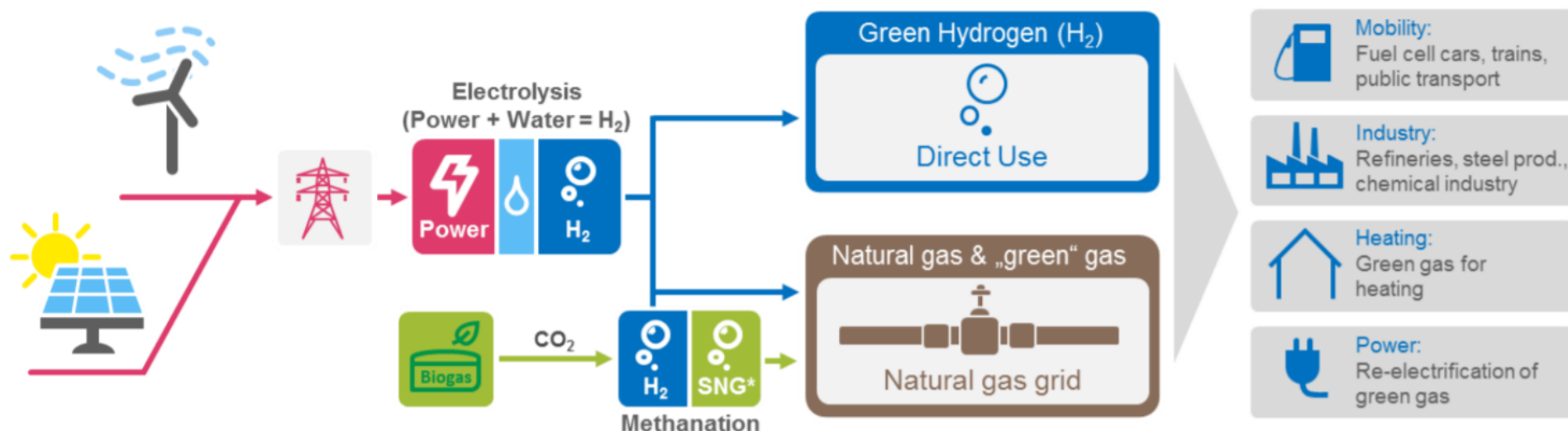
- zahteva po sistemskemu načrtovanju celovite energetske oskrbe,
- omrežja toplote in plina v funkciji hranilnikov energije.

Transformacija energetskega sektorja

- V prihodnosti bo **ključno povezovanje med energetske sistemi** električne energije, plinovodnega in daljinskega sistema ter optimalna izraba prednosti posameznega sistema v določenem trenutku.
- Energetski sistemi bodo morali biti v prihodnje **bistveno bolj povezovalni in medsebojno odzivni**. Za doseganje podnebno-energetskih ciljev bo potrebna **integracija sistemov v enovit in visoko prilagodljiv sistem (E+P+T)**.

Povezovanje energetskega sektorja – Power2Gas(P2G)

- Plinovodni sistemi bodo omogočali vtiskavanje obnovljivih plinov – „ZELENI ali OVE PLIN“ (biometan; sintetični metan, proizveden iz obnovljive električne energije (P2G) ali z uplinjanjem biomase; vodik).
- Medsezonsko shranjevanje energije je v plinovodnih sistemih okrog 1000-krat cenejše kot v baterijah.

Povezovanje energetskega sektorja-P2G2H

RENEWABLE ENERGY

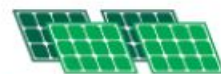
WIND

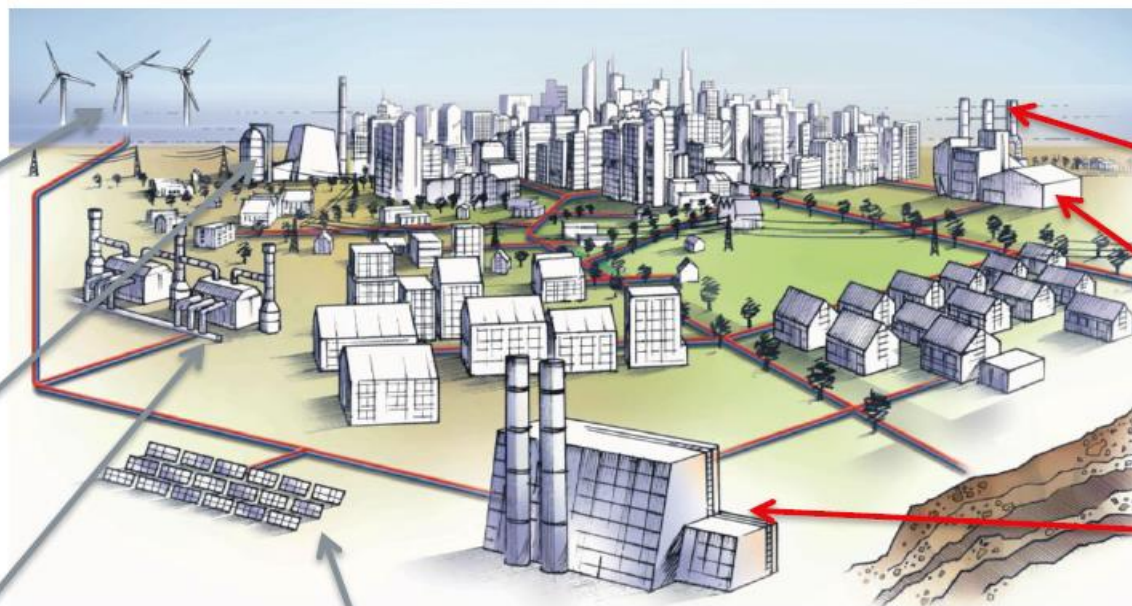
BIOMASS

GEOTHERMAL

SOLAR

SURPLUS ENERGY

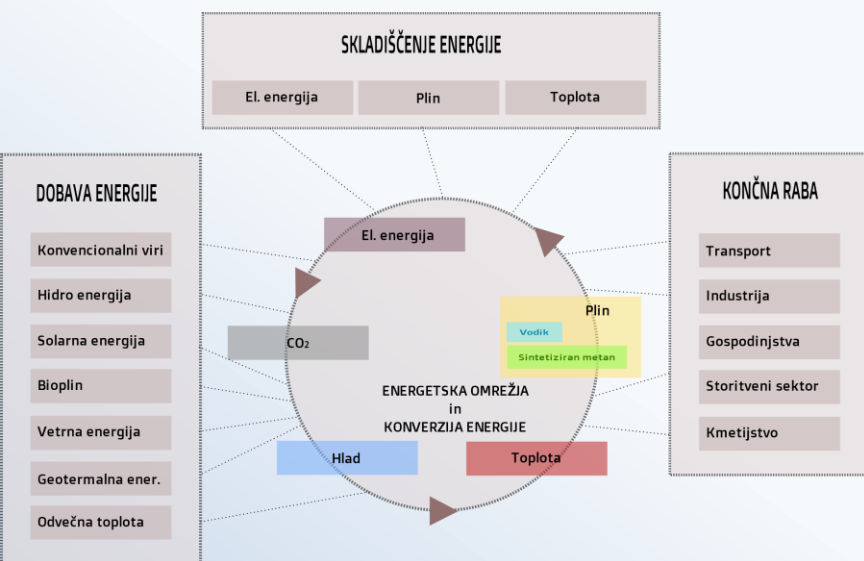
INDUSTRIAL
SURPLUS HEAT

WASTE-TO-ENERGY

COGENERATION

Izzivi in ovire pri povezovanju sektorjev

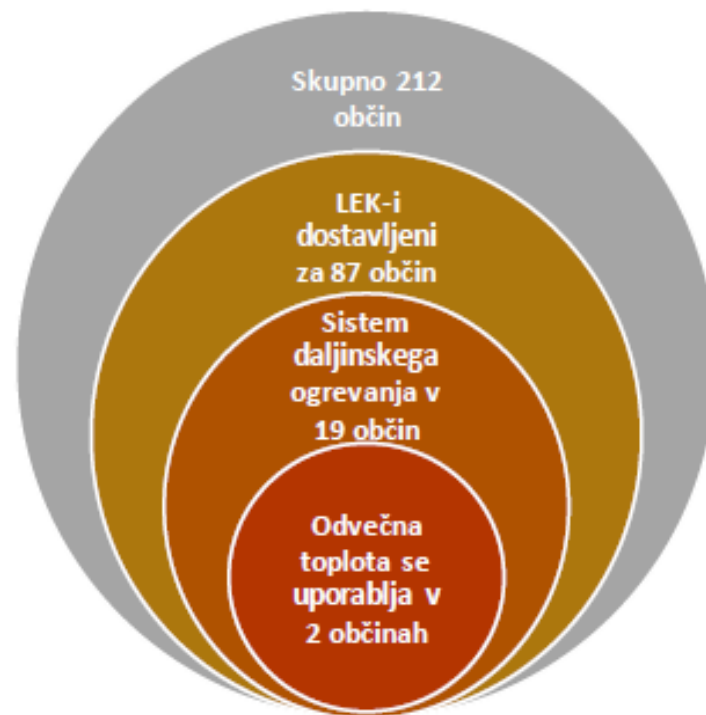
- Več tehnologij za povezovanje sektorjev **še ni konkurenčnih**.
- Omogočanje povezovanja sektorjev bo **zahtevalo pregled standardov delovanja** za energetske infrastrukturo.
- Sedanje **omrežnine ne zagotavljajo enakih konkurenčnih pogojev za vse tehnologije** in ne upoštevajo ustrezno pozitivnih zunanjih učinkov tehnologij za povezovanje sektorjev.
- Za načrtovanje in delovanje evropskega energetskega sistema še vedno ni proaktivnega, v prihodnost usmerjenega in **celostnega pristopa**.
- Nestabilnost podnebnih in energetskih politik EU ter **pomanjkanje dolgoročne predvidljivosti oblikovanja cen emisijskih kuponov ovirajo razvoj sektorskih projektov** v velikem obsegu.
- **Napačne tržne ureditve še vedno omejujejo sodelovanje sektorskih tehnologij za povezovanje** in negativno vplivajo na njihovo donosnost.

Re EKS (odst. 53 in 70) prepozna pomembnost sistemskega in sektorskega povezovanja, NEPN ga delno dopolnjuje.

Vir: Študija za EP
[http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=IPOL_STU\(2018\)626091](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=IPOL_STU(2018)626091)

Izraba toplote - potencial v RS

- URE ima največje potenciale na področju toplote.
- Toploto nastalo pri sočasni proizvodnji električne energije in toplote (SPTE) ter odvečno toploto pri industrijskih procesih **se naj izrabi prednostno.**
- Toploto iz SPTE lahko učinkovito izrabimo samo preko sistemov DT.
- Iz analize LEK-ov izhaja, da so sistemi DT samo v 19 občinah **in samo v 2** se izkorišča odvečna toplota.

Vir: Strokovne podlage RS za celovito oceno možnosti za uporabo soproizvodnje in daljinskega ogrevanja (MzI, 2017)

Sklepno I.

SZE podpira predlog Re-EKS in osnutek CNEPN ter se zavzema za čim hitrejšo implementacijo.

- ReEKS (odst. 53 in 70) sicer podaja usmeritve za sistemsko in sektorsko povezovanje, vendar je potreben napredek predvsem pri integriranem načrtovanju in delovanju različnih energetskih sektorjev (E+P+T). **Ključno vlogo pri tem bodo imeli operaterji sistemov.**
- Potrebna bo posebna obravnava učinkov in posledic na posamezni sektor, pričakuje se konkretizacija v akcijskih načrtih.
- Načrtovanje in finančne spodbude za ново povezovalno energetsko infrastrukturo med sektorji naj bodo “future-proof”.
- Razmisliti o podpori za razvoj trga z vodikom, ki bo v prihodnje imel ključno vlogo v povezovalnem energetskem sistemu, predvsem v sektorju električne energije in plina.

Slovensko združenje
za energetiko

Hvala!

SZE - Slovensko združenje za energetiko
Pot za brdom 100, 1000 Ljubljana

info@sze.si